

קובץ
תוך הנחל

דיבורים נוראים ונפלאים שנאמרו
בשבת קודש פרשת בשלח – שבת שירה תש"ע

מפ"ק כ"ק הרה"צ מוהרא"ש שליט"א

יוצא לאור חודש שבט תשע"א

תוך הנחל

ליל שבת קודש פרשת בשלח ט"ו בשבט ה'תש"ע

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקומי מוהר"ן חלק א' סי' רס"א, המדבר מהתרחקות שהיא תחילת התקרבות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, כשנופל אדם ממדרגתו ידע שמן השמים הוא, כי התרחקות תחילת התקרבות, על כן נפל שיתעורר יותר להתקרב להשם יתברך, ועצתו שיתחיל מחדש לכנס בעבודת ה', כאילו לא התחיל עדיין כלל מעולם, וזה כלל גדול בעבודת ה', שצריכין ממש בכל יום להתחיל מחדש, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה זה כלל גדול בחיי האדם, שכל מה שעובר עליו הוא רק כדי לקרב אותו לעבודת השם יתברך, כי השם יתברך רוצה רק בטובת האדם, ורוצה רק לקרב אותו לעבודתו, ואפילו מה שנראה בעיניו כהתרחקות, וכאילו דוחים אותו מעבודת ה', זוהי גם כן התקרבות, כי רוצים שיתחיל עוד הפעם מחדש עם חיות והתלהבות חדשה, וכאילו לא התחיל אף פעם מעולם, כי תענוג תמידי אינו תענוג, ואם היה עומד תמיד באותה מדרגה, היתה העבודה מתיישנת אצלו, עד שהיה עוזב את עבודתו לגמרי, חס ושלום, אבל עכשיו שמן השמים מראים לו התרחקות, ונדמה לו כאילו מרחיקים אותו מעבודתו, אזי כשחוזר ומתגבר מחדש, נעשה כבריה חדשה, וזוכה להגיע למדרגות והשגות חדשות כאלו שלא חשב עליהן מעולם, ולכן אין לאדם ליפול בדעתו מפני שום ירידה שבעולם, רק עליו לדעת שהירידה היא לצורך עליה, כדי שיתחיל עוד פעם מחדש, ואז יהיו כל ימיו בשמחה, ויזכה להגיע אל כל טוב אמיתי ונצחי, אשרי לו.

אבל על האדם לדעת, שעיקר ההתחזקות הזאת מקבלים מהצדיק האמת, הבקי מאד בחכמת החיים, ויודע היטב שכך צריך להיות, שבתחילה מקרבים את האדם, ואחר כך מרחיקים אותו, וכל ההתרחקות היא רק בשביל ההתקרבות, כי הצדיק בעצמו עבר כל זאת הרבה במשך ימי חייו, ולא הגיע אל מדרגתו אלא רק על ידי שהיתה לו מדת ההתחזקות, ולא נפל בדעתו מפני שום דבר שבעולם, רק הבין שהירידה היא לצורך עליה, ודייקא על ידי הירידה

יזכה אחר כך לעליה גדולה, ולכן כל מי שזוכה להיות מקורב אל צדיק כזה, ולקבל דבריו בתמימות ובפשימות גמורה, גם הוא זוכה להתחזקות נוראה, ויש לו כח לקבל את כל מה שעובר עליו בחיים, עד שיגיע אל מה שצריך להגיע, ולכן אשרי מי שזוכה להיות מקורב אל צדיק אמיתי שיש לו מדת ההתחזקות, ולקבל ממנו מדה זאת, כי אז יזכה לכל טוב אמיתי בזה ובבא לנצח, ועולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כשמתבוננים בפרשה הזאת רואים, שכל הפרשה מתחילתה ועד סופה מלמדת את הלימוד הזה, שצריכים להתחזק מאד בכל התרחקות שעוברת על האדם, ולדעת שהכל בשביל התקרבות, ועיקר העצה לקבל דברי הצדיק האמת בתמימות ופשימות גמורה, ולהתחזק באמונת חכמים, ועל ידי זה זוכים לעבור על הכל, כי כתיב בתחילת הפרשה (שמות יג) ויהי בשלח פרעה את העם, ואיתא בספר הקדוש "נועם אלימלך", למה כתיב "ויהי" לשון צער, הרי יצאו ממצרים, והיא השמחה הגדולה ביותר, ומה שייך לשון צער? אלא מחמת שפרעה ליוה אותם, ורצה להכניס בעם ישראל את העצבות והמרה שחורה שלו, לכן כתיב "ויהי" לשון צער, עיין שם. הרי שכבר ביציאתם ממצרים היה להם נסיון של עצבות ומרה שחורה, והיו צריכים להיזהר שלא להתקרב אל ארץ פלשתים, שלא ידבק בהם מן הרע שלהם, שזהו "ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים", ולמה, "כי קרוב הוא", היינו מחמת שפרעה עם העצבות שלו "קרוב הוא" אליהם, ופן יגרום להידבק גם בהם, חס ושלום.

והנה עם ישראל מתרחקים ממצרים ומן המזומאה שלהם, ופתאום הקדוש ברוך הוא אומר להם "וישובו ויחזו לפי פי החירות וגו'", שיחזרו לאחוריהם, והנה זה היה להם לנסיון גדול, שהרי רוצים להתרחק ממצרים בכל מה דאפשר, אבל הנה הם מצווים לחזור לאחוריהם, אבל זה היה על פי הלימוד הנ"ל, שההתרחקות היא תחילת ההתקרבות, שאף על פי שיצאו ממצרים, עדיין לא נפטרו מקליפת ממצרים לגמרי, ורצתה עוד הפעם להיאחז בהם, ואין עצה רק להתחזק עם דיבורים של משה רבינו, שאומר להם לאן לנסוע על פי ה', וכפי שביטלו עצמם אל משה רבינו, כן זכו לישועה.

אבל גם זה בוודאי היה נסיון גדול, כי כשראו עצמם בצרה גדולה, שמצרים נוסע אחריהם, והים עומד בפניהם, התחילו להתרעם על משה רבינו "המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר", כי אם אין לאדם אמונת חכמים בשלימות, אזי נדמה לו שהצדיק מוליך אותו בדרך לא טובה, חס ושלום, ובמקום לזכור את הנסים והנפלאות שעשה להם הצדיק, שהכה את מצרים בעשר מכות נוראות, והוציא אותם משעבוד מצרים ומעבודת פרך, תחת זאת

החלו להתרעם עליו, ולשאול עליו קשיות וספיקות, אבל משה רבינו לא התפעל מהם, ולימד אותם שכך הולכים החיים, שהנה זוכים לראות ישועות והרווחות גדולות, והנה עוד הפעם נעשה צר ודחוק, כי הקדוש ברוך הוא רוצה שיתקרבו אליו, ויוסיפו תפילה ובקשה מחדש לגמרי, כי ההתרחקות היא תחילת ההתקרבות, שזהו ויאמר משה אל העם אל תיראו, התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום וגו', היינו שמושה רבינו לימד אותם דרך זאת, שכך הקדוש ברוך הוא מנהיג עם האדם, שיזכה לראות ישועה חדשה בכל יום, וכל הסיבה שמראה התרחקות, היא בכדי להראות אחר כך את ההתקרבות.

והנה כמו שהיה בקריעת ים סוף, כן הוא בכל אדם בכל זמן, בענין השגת פרנסתו ובענין מציאת זיווגו, ששתיהן קשות בקריעת ים סוף, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (פסחים ק"ח.) קשה פרנסתו של אדם כקריעת ים סוף, (סוטה ב.) קשה זיווגו של אדם כקריעת ים סוף, כי לפעמים מראים לאדם קושי והתרחקות, והוא רק נסיון מלמעלה לראות מה יעשה בעת צרה, וכשיש לאדם התחזקות אמיתית, ויודע שכל ההתרחקות היא רק למען ההתקרבות, אזי אינו מתייאש כלל רק מרבה בתפילה, ואז רואה ישועה.

והנה אחר שראו נשמות ישראל את הנס הגדול של קריעת ים סוף, וראו כולם גילוי שכינה, עד שאפילו שפחה על הים ראתה מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי (מכילתא בשלח), וגם עוללים ויונקים שמטו דדיהם מפיהם ואמרו "זה אלי ואנוהו" (תוספתא סוטה פרק ו'), אפילו אז לא נגמרו הנסיונות שלהם, כי רצה הקדוש ברוך הוא שיבואו למדריות יותר גבוהות, ולכן עדיין עברה עליהם התרחקות בשביל התקרבות, שזהו (שמות מ"ז) ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים וגו', ותכלית חוסר מים היתה כדי לעורר אותם על תפילה, שיבקשו מהקדוש ברוך הוא שיתן להם מים, אבל עדיין לא היתה להם ההתחזקות הנכונה, ונכנסה בהם מרירות ועצבות עד שאפילו אחר שמצאו מים היה מר להם, וכמו שכתוב (פסוק כ"ג) ויבואו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים "הם", היינו שהם בעצמם היו מרים, ולכן לא הבינו את הישועה הזאת של השי"ת במים, ומיד (פסוק כ"ד) וילונו העם על משה לאמר מה נשתה, והנה הדבר פלאי, משה רבינו הוציא אותם ממצרים, וקרע להם הים, וכולם ראו גילוי אלקות, ומיד כשעוברת עליהם צרה חדשה, יש להם תרעומת על משה רבינו, כאילו הצדיק אשם בצרתם, ולכאורה יפלא, למה לא יבינו שזו פעם נוספת שמנסים אותם בבחינת 'התרחקות בשביל התקרבות', כי הקדוש ברוך הוא מצפה לשמוע תפילתם.

ולכן משה רבינו הראה להם דרך התפילה, וכמו שכתוב (פסוק כ"ה) ויצעק אל ה', ואז, ויורהו

ה' עין וישלך אל המים וימתקו המים, ואיתא בתיקונים (תיקון ו'), עין דא צדיק, שהקדוש ברוך הוא הראה להם שאין עצה אחרת להמתיק את המרירות של החיים כי אם על ידי הצדיק, כי הצדיק מלמד לאדם דעת, שכל המרירות היא רק מחמת עצמו, שאינו מבין שהכל נסיון מלמעלה, ואם יתחזק גם בשעת ההתרחקות, יראה שהכל מתוק מדבש, וזהו שם שם לו חוק ומשפט ושם נסהו, ששם נתנסו בנסיון של התרחקות, כדי לנסות ולהרים אותם, שיתקרבו יותר.

והנה עברו חודש ימים במדבר, ונגמר הלחם שהוציאו ממצרים, וכבר מתלוננים על משה רבינו (שמות מז) כי הוצאתם אותנו אל המדבר הזה להמית את כל הקהל הזה ברעב, והוא פלאי פלאים, הלא כבר הראה להם משה את דרך החיים, שכך הקדוש ברוך הוא מנהיג את העולם, שהנה יש שפע רב והתקרבות גדולה, והנה יש צמצום נורא והתרחקות קשה, אבל כל הכוונה של התרחקות היא רק בשביל התקרבות, שיתאמצו יותר בתפילה, ועדיין לא מקבלים דברי משה רבינו בשלימות, ועוד הפעם מתרעמים עליו ומאשימים אותו על צרותיהם, ואז אמר להם משה רבינו (פסוק ח) לא עלינו תלונותיכם כי על ה', כי התרעומות שיש לכם עלי אינן כלום, כי אני מלמד אתכם דרך ה', שכך צריך להיות, שיש התרחקות למען התקרבות, ועדיין אין אתם מבינים זאת, ואף על פי כן ממשיך משה רבינו להטיב להם, ולהוריד להם מן השמים, כדי שיראו במו עיניהם שהכל נסיון מלמעלה, וצריכים להתחזק באמונה ובתפילה.

אבל הנסיונות עדיין לא נגמרו, כי הקדוש ברוך הוא רוצה לראות אם הם כבר חזקים בלימודי החיים, ולכן עוד הפעם נתנסו (שמות י"ז) ואין מים לשתות העם, ועדיין לא קיבלו דברי משה בשלמות, (פסוק ב') וירב העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים ונשתה, ומשה רבינו מוכיח אותם, מה תרבונו עמדי מה תנסון את ה', למה אין אתם מבינים שהכל נסיונות מלמעלה לראות תוקף אמונתכם, כי אי אפשר לעבור את החיים בשלום רק כשיודעים שההתרחקות היא תחילת התקרבות, ולכן ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסותם את ה' לאמר היש ה' בקרבנו אם אין, ללמד לדורות, שהשם יתברך נמצא עמנו הן "בקרבנו" כשמקרב אותנו, והן "אם אין", שנראה כמו התרחקות, הכל מלמעלה, כי הקדוש ברוך הוא חפץ רק בטובתנו.

וזהו הלימוד של חמשה עשר בשבט, שהוא ראש השנה לאילנות, ללמד דרך החיים לבני אדם הנמשלים לאילנות, וכמו שכתוב (דברים כ') כי האדם עין השדה, כי אילן צומח דייקא אחר שהגרעין נרקב באדמה, ונראה כאפס וכאין, אבל דייקא אז מתחיל להכות שרשים

ולגדול ולצמוח, ואחר כך כשיוצא עין על פני האדמה, עובר עליו גשם ושלג, רוח סערה, קור וחום, ונראה כאילו יעקרו האילן לגמרי, אבל כשיש שרשים חזקים, אזי דייקא כל אלו מעמידים את האילן חזק, ועל ידיהם מוציא האילן ענפים ועלין ופירות טובים ומתוקים, ולכן חמשה עשר בשבט שהוא הזמן שהשרף עולה באילנות (ראש השנה י"ד. ובפירוש"י שם), ומתחילים לצמוח עוד הפעם, הוא זמן מסוגל ביותר לבני אדם ללמוד מוסר גדול מהם, שכל הצלחת החיים תלויה רק במידת ההתחזקות, לדעת שאין שום התרחקות בעולם, רק הכל בשביל התקרבות, והשם יתברך יזכנו להכניס בעצמינו מדת ההתחזקות, ונוכה להתקרב אליו יתברך מכל פרטי החיים, עד שנוכה לעלות ולהכליל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת בשלח שבת שירה ה'תש"ע

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל ליקושי מוהר"ן חלק א' סי' ס"ד המדבר מענין הניגון של הצדיק המביא לידי אמונה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), הניגון של הצדיק, שהוא בחינת משה, מעלה את הנשמות מן האפיקורסית של החלל הפנוי שנפלו לשם, כי דע, שכל חכמה וחכמה שבעולם, יש לה זמר וניגון מיוחד, שזה הזמר מיוחד לחכמה זו, ומזה הזמר נמשכת החכמה הזאת, וכמו שכתוב (תהלים מ"ז): "זמרו משכיל", שכל שכל וחכמה יש לו זמר וניגון, ואפילו חכמת האפיקורסית, יש לה ניגון וזמר המיוחד לחכמה האפיקורסית, וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (חגיגה מ"ו): 'אחר מה הוי בה, זמרא יוני לא פסק מפומיה, וכשהיה קם מבית המדרש, כמה ספרי מינין נופלין ממנו', כי זה תלוי בזה, כי על ידי זמר שלא פסק מפיו, על ידי זה היו הספרי מינין נופלין ממנו, כי זה הזמר היה מיוחד לזה האפיקורסית והמינות שהיה לו, נמצא כל חכמה וחכמה לפי בחינתה ומדריגתה, כן יש לה זמר וניגון השייך ומיוחד אליו.

ואמונה, יש לה גם כן זמר וניגון המיוחד לאמונה, וכמו שאנו רואים שאפילו אמונות עכו"ם בדברי מעותם, יש לכל אמונה של עכו"ם ניגון מיוחד, שמזמרין בו ועורכין בו בבית תיפלתם, כן להיפוך בקדושה, כל אמונה יש לה זמר וניגון, ואותו הזמר המיוחד לאמונה, שהוא אמונה העליונה מכל המיני חכמות ואמונות שבעולם, היינו אמונה בהאור אין סוף עצמו הסובב כל עלמין, אותו הזמר הוא גם כן למעלה מכל הנגינות וזמירות שבעולם, השייכים לכל חכמה ואמונה, וכל הזמירות והניגונים של כל החכמות, נמשכין מזה הזמר והניגון, שהוא למעלה מכל הזמירות והניגונים של כל החכמות, כי הוא הזמר השייך להאמונה בהאור אין סוף עצמו, שהוא למעלה מן הכל: ולעתיד לבוא "שיהפוך לכל העמים שפה ברורה לקרא כולם בשם ה'" (צפניה ג), והכל יאמינו בו יתברך, אז יתקיים (שיר השירים ד): "תבואי תשורי מראש אמנה", 'מראש אמנה' דייקא, היינו בחינת אמונה עליונה זו, שהוא ראש לכל האמונות, וזה 'תשורי' דייקא, היינו הניגון והזמר השייך לראש אמונה זו: ולבחינת זמר של אמונה העליונה הזאת, אין מי שיזכה, כי אם צדיק הדור, שהוא בחינת משה, שהוא במדרגת אמונה זו, וזה (שמות מ"ו): "אז ישיר משה", ואמרו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין צ"א): 'שר לא נאמר, אלא ישיר', מכאן לתחית המתים מן התורה, שעתיד משה לשיר לעתיד לבוא גם כן. כי כל השירות, בין של עולם הזה בין של לעתיד לבוא, הוא רק אצל משה, ועל ידי ניגון של הצדיק, שהוא בחינת משה, על ידי זה עולים ויוצאים כל הנשמות שנפלו בתוך האפיקורסית של חלל הפנוי, כי ניגונו הוא בבחינת 'ראש אמונה', היינו אמונה העליונה על הכל, שעל ידי ניגון ואמונה זו נתבטלים כל האפיקורסית, ונכללים ונתבטלים כל הנגונים בתוך הניגון הזה, שהוא למעלה מן הכל, שממנו נמשכים כל הנגונים וכו', עיין שם כל זאת בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה כוח נגינה גדול מאד, ועל ידי ניגון ושיר של התעוררות ודבקות, יכולים לעלות ולדבק בהשם יתברך מאד, ולכן הזהירנו רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ג'), להישמר מניגונים של רשעים, כי כמו שיש כח לניגון של צדיק לעורר לב האדם אחר השם יתברך, ולדבק בו יתברך, כן יש כח לניגון של רשע לקרר את לב האדם, ולנתקו מדבקות השם יתברך, חס ושלום, ודייקא על ידי נגינה, יש כח לרשעים לתפוס בני אדם ברשת ממאה של כפירות ואפיקורסות, כי ממשכים אותם על ידי נגינה פסולה, ואחר כך מכניסים בהם את דעותיהם הפסולות, רחמנא ליצלן, שזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (חגיגה מ"ו): על אלישע - אחר, ששני פגמים היו בו, שהיה מזמר ניגוני יון, וגם היה ספרי מינים נופלין מחיקו, כי זה תלוי בזה, על ידי שהיה נמשך אחר ניגוני יון, זה הביא אותו אחר כך לספרי מינים, רחמנא ליצלן, ולכן כל מי שרוצה לדבק עצמו בהקדוש ברוך הוא באמת, יהיה נזהר מאד מניגוני רשעים,

וירגיל עצמו בניגוני צדיקים, וינגן אפילו בינו לבין עצמו ניגונים שמחים ומעוררים, אפילו אם אינו בעל מנגן במבעו, וכמו שאומר רביז"ל (שיחות הר"ן סי' רע"ג), טוב לאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה ניגון, כי ניגון הוא דבר גדול וגבוה מאד מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם יתברך, ואפילו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בביתו ובינו לבין עצמו, יוכל להחיות את עצמו באיזה ניגון כפי שיוכל לזמר אותו, כי מעלת הנגון אין לשער, עיין שם, אשרי המנגן ניגונים קדושים בכל עת.

והנה כלליות הניגונים הקדושים של נשמות ישראל, הוא ספר "תהלים" שחיבר דוד המלך עליו השלום, כי דוד המלך היה נעים זמירות ישראל, וכלל ב"תהלים" כל מיני שיר שבח אל השם יתברך, ואמר אותם ברוח הקודש גבוה כזה, עד שכל אחד מישראל, בכל הדורות, יכול למצוא את עצמו בהם, ולומר שיר ושבח אל השם יתברך על ידם, ולכן הוא דבר גדול מאד לומר הרבה תהלים בכל יום, ואשרי מי שזוכה לומר "יום" של תהלים בכל יום, עד שזוכה לגמור את כל ספר ה"תהלים" כל שבוע, כי השירים של דוד המלך מושכים לב האדם מאד אחר השם יתברך, ועל ידי תהלים זוכים לתשובה, ולמצוא את השער של תשובה השייך אליו (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ע"ג), ודוד המלך פעל אצל השם יתברך שתהיה אמירת תהלים חשובה כלימוד נגעים ואהלות (מדרש תהלים מזמור א'), ויש לומר למה דייקא "כנגעים ואהלות" ולא כמסכתות אחרות, אבל מסכת נגעים מדבר מזומאת צרעת הבאה על לשון הרע, ומסכת אהלות מדבר מזומאת מת, שהיא מזומאת הרשעים הנחשבים בחייהם כמתים, וכח של אמירת תהלים כל כך גדול, עד שיכול לטהר אדם מפגם של לשון הרע ורכילות, ולטהר אותו מזומאת הרשעים הנחשבים כמתים בחייהם, ולכן אשרי המרגיל עצמו בשירה וזמרה של דוד המלך, עליו השלום, שהוא ספר תהלים, ואומר הרבה מזמורי תהלים בכל יום.

והנה זה ברור, שעיקר המניעה לאדם לומר שירות ותשבחות אל השם יתברך בכל לב, הוא מחמת שיש בו ישות וגיאות, והגאווה אינה נותנת לו לפתוח לבו לפני השם יתברך, ולשיר לפניו שירות ותשבחות, כי על בעל הגאווה אומר הקדוש ברוך הוא (סוטה ה.): אין אני והוא יכולין לדור בעולם, נמצא שאין מקום בלבו להכיר חסדי השם יתברך, ולהודות לו יתברך, אבל מיד כשאדם מכניע את הישות ואת הגאווה שלו, ומתחיל להכיר את חסדי המקום עליו בכל עת, בוודאי יתעורר לשיר שירות ותשבחות אליו יתברך תמיד, וירגיש שמחה ונעימות נפלאה בכל ימי חייו, ולכן אשרי המרגיל עצמו לומר שירות ותשבחות אל השם יתברך תמיד, כי אז עולמו יראה בחייו, ויחיה חיים טובים מעין הגאולה העתידה, שאז נאמר (שיר השירים ד') תבואי תשורי מראש אמנה, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש ג"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע שירת הים ששר משה ובני ישראל אחר הנם של קריעת ים סוף, שהיה הגמור של יציאת מצרים, וכמו שכתוב (שמות מ"ו) ויושע ה' ביום ההוא וגו' אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' וגו', ומנהגם של ישראל לומר שירת הים בכל יום, ואיתא בזהר הקדוש (כשלה נ"ד:), ומובא גם בפוסקים (משנה ברורה סי' נ"א סעיף קמ"ז), שמי שאומר שירת הים בשמחה, ומדמה בדעת כאילו באותו יום עבר בים, מוחלין לו על כל עוונותיו, ויש להבין למה מעלת שירת הים גבוהה כל כך, עד שיהיו נמחלים כל עוונותיו על ידי זה, וגם למה השירה מתחילה דייקא עם פסוק אשירה לה' כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בים, שמזכירין גאות ה', וזה אשר גרם סוס ורוכבו רמה בים, למה דייקא מדה זאת?

והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי פרעה ומצרים היו קליפות של כפירות ואפיקורסות הבאות בחלל הפנוי, הרוצים לחמוץ ישראל ברשתם הטמאה, חס ושלום, וכמו שאומר רביז"ל (בסוף תורה ז'), שפרעה הוא לשון ביטול, מלשון (שמות ה') תפריעו את העם, כי פרעה הוא מקור הכפירה, וכמו שאמר (שמות ה') מי ה' אשר אשמע בקולו וגו', לא ידעתי את ה' וגם את ישראל לא אשלה, ורצה להכניס הכפירות בנשמות ישראל חס ושלום, ולהרחיק אותם מן הצדיק, וכמו שאמר (שם) למה משה ואהרן תפריעו את העם ממעשיו לכו לסבלותיכם, אבל נשמות ישראל התגברו כנגדו עם אמונה בה' ועם אמונת חכמים, וכמו שכתוב (שם י"ד) ויאמינו בה' ובמשה עבדו, ועל ידי אמונה עוברים על כל הקושיות של החלל הפנוי, שעל שם זה נקראים נשמות ישראל "עבריים", על שם שהם עוברים באמונתם על כל החכמות והכפירות, ועל ידי אמונה זאת יצאו מתחת יד פרעה ומקליפת מצרים, והנה משה רבינו רצה שתשאר הארה של יציאת מצרים וקריעת ים לדורות עולם, ולכן עלה בלבו לומר שירה, וכמו שכתוב אז "ישיר" שר לא נאמר, אלא "ישיר", על שם המחשבה, וכמו בא ברש"י (פסוק א'), וגם "ישיר" על שם העתיד, שמשנה רבינו יאמר שירה עם נשמות ישראל לדורות עולם, כי דייקא על ידי שירה, שהוא כח נגינה, בשירות ותשבחות אל השם יתברך, מכניעים את כל הקליפות של כפירות ואפיקורסות לגמרי, וזוכים להגביה המוח בדביקות אמיתית אל השם יתברך, ולהגיע למעלה מן החלל הפנוי, ואל ראש האמונה, וכמו שכתוב (שיר השירים ד') תבואי תשורי מראש אמונה, ולכן כל האומר שירת הים בכל יום בשמחה, ומדמה לעצמו כאילו עובר אז את הים, בוודאי מוחלין לו על כל עוונותיו, כי שירת הים שהוא השיר של אמונה, מרימה ומגבהת את האדם למעלה מחלל הפנוי, ועל ידי זה נמחלין כל העוונות, וכמו שאומר רביז"ל (ספר המדות אות אמונה סי' ל"ג), על ידי אמונה הקדוש ברוך הוא יסלח לך על כל עוונותיך.

וזהו אשר בהתחלת השירה מזכירין גאות ה' דייקא, וכמו שכתוב אשירה לה' כי גאה גאה, כי עיקר המניעה לומר שירות ותשבחות אל השם יתברך הוא מחמת מדת הישות והגיאות, כשיש לאדם מדת הגאווה, והוא דוחק את רגלי השכינה רחמנא ליצלן, ולכן אינו יכול לכוון לבו לשיר ולהודות לה', אבל כשמכיר שכל הגיאות שייכת רק להשם יתברך, שזהו כי גאה גאה, ותירגם אונקלוס ארי איתגאי על גותניא וגיאותא דיליה היא, אזי מיד נכנעות כל הקליפות, שהם סוס ורוכבו, המרמזים על הס"מ ונוקביה (כמובא בסידור האר"ל), ונשמות ישראל יכולים לומר שירה אל השם יתברך בשמחה עצומה, ולכן שירת הים נקבעה לדורות עולם בתוך הסידור של נשמות ישראל, כי דייקא על ידי שירה זוכין להתגלות אמונה, ולהכניע את כל הקליפות לגמרי, ובפרט כשאדם מכוון לומר אותה גם על כל הנסים שהקדוש ברוך הוא עושה עמו בכל עת, זה מסוגל להמשיך עליו כל מיני ישועות והשפעות טובות וזיווגים טובים, וכמובא בספר המדות (אות חיתון חלק ב' סי' א'), מי שקשה לו למצוא זיווג יאמר בכונה שירת הים.

והשם יתברך יזכנו למלאות פינו בשירות ותשבחות תמיד, עד שנזכה להגיע אל הניגון העליון של אמונה, שהוא למעלה מכל הניגונים, ונזכה להכליל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם, אמן ואמן.

